

B&BC TN PREFA 1/01

CZ

Hydraulické tabulky betonových trub

m/s

DN

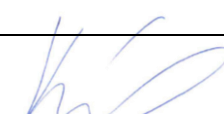
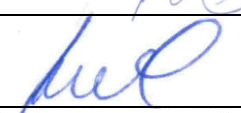
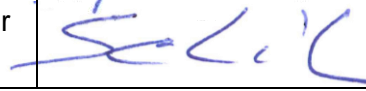

‰

m³/s

+420 377 199 100
www.babc.cz
obchod@babc.cz

	Jméno a funkce:	Podpis:	Datum:
Zpracoval:	Ing. Martin Királ Technolog		leden 2019
Správce dokumentu:	Ing. arch. Hana Vrzalová Projektový manažer		únor 2019
Schválil:	Ing. Martin Schmieder Manažer kvality		27.2.2019
Nahrazuje:	Prvotní vydání.		Platnost od: 28.2.2019
B & BC a.s., Sokolská 464, 330 22 Zbůch			

OBSAH

OBSAH	2
1. ÚVOD	2
2. ČSN 75 6101	3
3. TEORIE VÝPOČTU	4
4. HYDRAULICKÉ TABULKY	4
5. VZOROVÝ LIST VÝPOČTU	7
6. SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTY	8
7. PŘÍLOHY	8

1. ÚVOD

Jedná se pomůcku pro správný návrh betonových, drátkobetonových a železobetonových trub pro tvorbu kanalizačních stok, trubních řadů, propustků nebo při návrh nátoků / výtoků do / z nádrží či retencí, při zohlednění:

- kapacity průtoku: Q_k [m³/s];
- rychlosti: [m/s];
- stupně / kapacitní plnění: [%];
- podélného sklonu trubního řadu / stoky: [‰];
- dimenze: DN [mm];
- součinitele drsnosti: n [-];
- vnitřního tvaru:
 - kruhový profil
 - kruhový profil se žlábkem (žlabové trouby)

pozn: ostatní zde neuvažované profily:

vejčitý tvar (pražský), vejčitý profil (vídeňský), tlamový tvar, hruškový tvar, rámové profily

2. ČSN 75 6101

Uvedené citace z normy ČSN 75 6101 jsou požadavky a doporučení obecně platné, ale dle správce / provozovatele / investora trubního řadu / stoky / propustků se mohou a dosti případech i tak tomu je lišit, např. ŘSD. SŽDC. PVK / PVS, místní VAKy, atd...

Maximální sklony stok jsou omezeny maximálními přípustnými rychlostmi, které se dle normy ČSN 75 6101 mohou ve stokách objevit:

- Maximální průtočná rychlost při kapacitním plnění může být ve stokách 5 m/s
- V objektech a stokách z kameniny, čediče, litiny, sklolaminátu, některých plastů, zděných stok z kanalizačních cihel nebo dlažebních kamenů na cementovou maltu může být maximální rychlost až 10 m/s
- Ve stokách z prostého betonu nebo železobetonu se doporučuje chránit vnitřní profil stoky již při průřezové rychlosti nad 3 m/s

Průřezová rychlost odpadních vod při kapacitním plnění ve stokách by neměla být větší než 5 m/s. Při vyšších rychlostech může docházet k rychlejšímu opotřebení materiálu stěny stoky a tím i k rychlejšímu vzniku netěsností a obecně ke zkrácení její životnosti. Snížení rychlosti odpadních vod ve stoce lze provést např. snížením spádu stokového potrubí a navržením spadiště.

V případě, že je nutno navrhnout úsek stoky nebo objekt na stoce, kde průřezová rychlost odpadních vod převyšuje 5 m/s, je doporučeno použít trub nebo prvků z taveného čediče nebo plnostěnných plastových potrubí přednostně s vyšší tloušťkou stěny, u méně namáhaných stok (s minimálním podílem unášených pevných částic) i kameninových glazovaných trub se zvýšenou únosností. U skluzových tratí se nepřipouští průřezová rychlost vody vyšší než 10 m/s, s ohledem na články 5.4.2.18 a 5.10.7. normy ČSN 75 6101.

V monolitických stokách z prostého betonu, betonu s rozptýlenou ocelovou výztuží (drátkobetonu) nebo jinou výztuží a ze železobetonu se doporučuje chránit celý vnitřní profil stok obložením (výstelkou, vyzdívkou) odolným proti agresivnímu prostředí stok a ve dně odolným i proti obruš (např. z čediče, kameniny nebo vhodných plastů) už při průřezových rychlostech nad 3 m/s.

Při průřezových rychlostech větších než 5 m/s je nutno objekty na stokové síti v části vystavené účinku vodního proudu chránit proti obruš, popř. proti dynamickým a kavitačním účinkům nejlépe zabudováním celoplošného ochranného prvku přímo do konstrukce ohrožené části objektu. Jeho obložení jednotlivými segmenty mívá obvykle poněkud kratší životnost.

Pokud jsou sklony větší než 35 ‰ pro všechny kruhové profily $DN \leq 1000$ mm a větší než 30 ‰ pro profily $DN > 1000$ mm, je nutno počítat při hydraulickém výpočtu s provzdušněním vodního proudu. (níže uvedené výpočty nejsou uvažovány s provzdušněním vodního proudu).

3. TEORIE VÝPOČTU

K výpočtu proudění je v tomto dokumentu použita Chézyho rovnice:

$$v = C \cdot \sqrt{(R \cdot i)}$$

Kde:

C = rychlostní součinitel [m^{0.5}/s]

R = hydraulický poloměr [m]

i = sklon stoky [‰]

Rychlostní součinitel C je stanoven podle Manninga:

$$C = 1/n \cdot R^{(1/6)}$$

Kde:

R = hydraulický poloměr [R = A/O]

A = plocha průtočného profilu [m²]

O = omočený obvod průtočného profilu [m]

n = drsnostní součinitel [---]

pozn: Manningův výraz je zvláštním případem vzorce Pavlovského

Pro znečištěné vodovodní a stokové potrubí se v níže uvedených výpočtech uvažuje drsnostní součinitel n = 0,014.

4. HYDRAULICKÉ TABULKY

Jedná se o vybrané hodnoty pro jednotlivé DN trub, podrobněji jsou výpočtové listy v příloze tohoto Technického návodu, ve formátu EXCEL. Stačí si vybrat o jaký typ vnitřního tvaru se jedná a doplnit: dimenzi [DN] a sklon [‰].

Uvedeny jsou maximální hodnoty průtoku Q [m³/s] a rychlosti v [m/s] pro danou dimenzi [DN] v rozsahu plnění profilu [‰]: 0-100.

Tabulka 1 – Vybrané hodnoty hydraulických parametrů kruhových trub

Součinitel drsnosti $n = 0,014$ [-]									
DN	sklon [‰]	1,0	5,0	10,0	15,0	20,0	25,0	30,0	35,0
300	Q [m ³ /s]	0,031	0,068	0,096	0,118	0,136	0,153	0,167	0,181
	v [m/s]	0,458	1,024	1,448	1,773	2,048	2,289	2,508	2,709
400	Q [m ³ /s]	0,066	0,147	0,208	0,254	0,294	0,329	0,360	0,389
	v [m/s]	0,555	1,240	1,754	2,148	2,480	2,773	3,038	3,281
500	Q [m ³ /s]	0,119	0,266	0,377	0,461	0,533	0,596	0,653	0,705
	v [m/s]	0,644	1,439	2,035	2,493	2,878	3,218	3,525	3,808
600	Q [m ³ /s]	0,194	0,433	0,613	0,750	0,866	0,969	1,061	1,146
	v [m/s]	0,727	1,625	2,298	2,815	3,250	3,634	3,981	4,300
800	Q [m ³ /s]	0,417	0,933	1,319	1,616	1,866	2,086	2,285	2,468
	v [m/s]	0,880	1,969	2,784	3,410	3,937	4,402	4,822	5,209
1000	Q [m ³ /s]	0,756	1,692	2,392	2,930	3,383	3,782	4,143	4,475
	v [m/s]	1,022	2,284	3,231	3,957	4,569	5,108	5,596	6,044
1200	Q [m ³ /s]	1,230	2,751	3,890	4,764	5,501	6,151	6,738	7,278
	v [m/s]	1,154	2,580	3,648	4,468	5,159	5,768	6,319	6,825
1400	Q [m ³ /s]	1,856	4,149	5,868	7,187	8,298	9,278	10,163	10,978
	v [m/s]	1,279	2,859	4,043	4,952	5,718	6,393	7,003	7,564
1600	Q [m ³ /s]	2,649	5,924	8,378	10,260	11,848	13,246	14,510	15,673
	v [m/s]	1,398	3,125	4,420	5,413	6,250	6,988	7,655	8,268
1800	Q [m ³ /s]	3,627	8,110	11,469	14,047	16,220	18,134	19,865	21,457
	v [m/s]	1,512	3,380	4,781	5,855	6,761	7,559	8,280	8,944
2000	Q [m ³ /s]	4,803	10,741	15,190	18,603	21,481	24,017	26,309	28,417
	v [m/s]	1,622	3,626	5,129	6,281	7,253	8,109	8,883	9,595
2200	Q [m ³ /s]	6,193	13,849	19,585	23,987	27,698	30,967	33,923	36,641
	v [m/s]	1,728	3,864	5,465	6,693	7,729	8,641	9,466	10,224
2500	Q [m ³ /s]	8,709	19,474	27,541	33,730	38,948	43,546	47,702	51,524
	v [m/s]	1,882	4,208	5,951	7,289	8,416	9,410	10,308	11,134
3000	Q [m ³ /s]	14,162	31,667	44,784	54,849	63,334	70,810	77,568	83,783
	v [m/s]	2,125	4,752	6,720	8,231	9,504	10,626	11,640	12,572

Pozn: a) Pokud jsou sklony větší než 35 ‰ pro všechny kruhové profily DN ≤ 1000 mm a větší než 30 ‰ pro profily DN > 1000 mm, je nutno počítat při hydraulickém výpočtu s provzdušněním vodního proudu. Není součástí tohoto výpočtu.

b) Uvedeny jsou maximální hodnoty průtoku Q [m³/s] a rychlosti v [m/s] pro danou dimenzi [DN] v rozsahu plnění profilu [%]: 0-100.

Tabulka 2 – Vybrané hodnoty hydraulických parametrů žlabových trub

Součinitel drsnosti $n = 0,014$ [-]									
DN žlábek	sklon [%]	1,0	5,0	10,0	15,0	20,0	25,0	30,0	35,0
1000	Q [m ³ /s]	0,574	1,283	1,815	2,223	2,567	2,870	3,144	3,396
	v [m/s]	0,830	1,857	2,626	3,216	3,714	4,152	4,549	4,913
300	Q [m ³ /s]	0,534	1,194	1,689	2,069	2,389	2,671	2,926	3,160
	v [m/s]	0,801	1,790	2,532	3,101	3,581	4,003	4,385	4,737
400	Q [m ³ /s]	0,500	1,118	1,582	1,937	2,237	2,501	2,740	2,959
	v [m/s]	0,771	1,724	2,438	2,986	3,447	3,854	4,222	4,561
300	Q [m ³ /s]	0,916	2,049	2,898	3,549	4,099	4,582	5,020	5,422
	v [m/s]	0,930	2,079	2,941	3,601	4,159	4,649	5,093	5,501
400	Q [m ³ /s]	0,865	1,935	2,737	3,352	3,871	4,327	4,740	5,120
	v [m/s]	0,902	2,017	2,852	3,493	4,034	4,510	4,940	5,336
500	Q [m ³ /s]	0,822	1,838	2,599	3,183	3,675	4,109	4,501	4,862
	v [m/s]	0,874	1,954	2,763	3,384	3,908	4,369	4,786	5,169
400	Q [m ³ /s]	1,366	3,055	4,320	5,291	6,110	6,831	7,483	8,082
	v [m/s]	1,024	2,290	3,239	3,967	4,581	5,121	5,610	6,060
500	Q [m ³ /s]	1,303	2,914	4,121	5,048	5,828	6,516	7,138	7,710
	v [m/s]	0,998	2,231	3,155	3,865	4,462	4,989	5,465	5,903
600	Q [m ³ /s]	1,249	2,793	3,950	4,838	5,586	6,245	6,841	7,389
	v [m/s]	0,971	2,171	3,071	3,761	4,342	4,855	5,318	5,744
400	Q [m ³ /s]	2,018	4,513	6,382	7,816	9,025	10,091	11,054	11,939
	v [m/s]	1,141	2,551	3,608	4,418	5,102	5,704	6,248	6,749
500	Q [m ³ /s]	1,935	4,326	6,118	7,493	8,652	9,673	10,597	11,446
	v [m/s]	1,115	2,492	3,525	4,317	4,984	5,573	6,105	6,594
600	Q [m ³ /s]	1,859	4,157	5,880	7,201	8,315	9,296	10,184	11,000
	v [m/s]	1,089	2,436	3,445	4,219	4,871	5,446	5,966	6,444

Pozn: a) Pokud jsou sklony větší než 35 % pro všechny kruhové profily DN ≤ 1000 mm a větší než 30 % pro profily DN > 1000 mm, je nutno počítat při hydraulickém výpočtu s provzdušněním vodního proudu. Není součástí tohoto výpočtu.

b) Uvedeny jsou maximální hodnoty průtoku Q [m³/s] a rychlosti v [m/s] pro danou dimenzi [DN] v rozsahu plnění profilu [%]: 0-100.

5.VZOROVÝ LIST VÝPOČTU

Protokol výpočtu hydraulických parametrů betonových trub:

Kruhový profil

435 235 698 814
DN 1800

Okrajové podmínky výpočtu:

Dimenze trub:	R	0,9	m
	DN	1800	mm
Podélný sklon:	i	0,01000	m/m
		10,00	‰
	α	1,0	-
Obj. hmotnost vody:	ρ	1000	kg/m ³
Součinitel drsnosti:	n	0,014	-

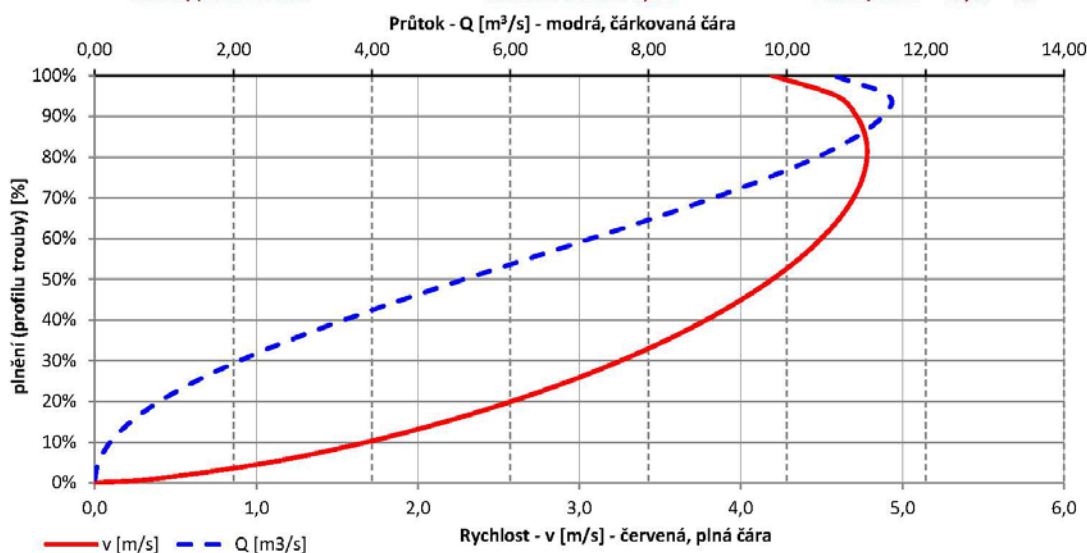
B & BC, a.s., Sokolská 464, 330 22 Zbůch

Graf závislosti - průtoku, rychlosti a plnění:

Kruhový profil: DN 1800

Součinitel drsnosti: 0,014

Podélný sklon: 10,00 ‰

Výsledky výpočtu:

Plnění	v	Q	Typ proudění
%	m/s	m ³ /s	bystřinné / říční / kritické
50%	4,195	5,337	bystřinné
60%	4,498	7,171	bystřinné
70%	4,697	8,936	bystřinné
75%	4,754	9,733	bystřinné
80%	4,781	10,433	bystřinné
85%	4,771	10,999	bystřinné
90%	4,716	11,376	bystřinné
95%	4,593	11,469	říční
100%	4,195	10,674	říční
Maximální rychlost: v = 4,781 m/s			
Maximální průtok: Q = 11,469 m ³ /s			

Poznámky a dodatky:

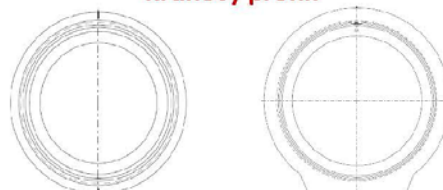
Maximální sklon stok jsou omezeny maximálními přípustnými rychlostmi, které se dle normy ČSN 75 6101 mohou ve stokách objevit:

- Ve stokách z prostého betonu (železobetonu) rychlost: ≤ 3 m/s
- Ve stokách s výstelkou 120° nebo 180° rychlost: > 3 m/s
- Maximální průtočná rychlost při kapacitním plnění ve stokách: ≤ 5 m/s
- Ve stokách opevněných výstelkou 360° maximální rychlost: ≤ 10 m/s

Pokud jsou sklon větší než 35 ‰ pro všechny kruhové profily DN ≤ 1000 mm a větší než 30 ‰ pro profily DN > 1000 mm, je nutno počítat při hydraulickém výpočtu s provzdušněním vodního proudu.

Provzdušnění vodního proudu není součástí tohoto výpočtu (protokolu)!

Kruhový profil:

Za B & BC, a.s. ve Zbůchu dne 28.2.2019:

Ing. Martin Schmieder
manažer kvality

Ing. Martin Királ
technolog

Tento výpočet hydraulických vlastností betonových trub je jen informativní a nenahrazuje výpočet provedený odborně způsobilou osobou.

Protokol o výpočtu vytvořen dne:

27.02.2019 13:40

Obrázek 1 Vzorový list výčtu pro kruhovou troubu DN 1800 a sklon 10,00 ‰

B & BC, a.s.
Sokolská 464
330 22 Zbůch

Údaje, technologie a uvedené postupy v tomto dokumentu odpovídají stavu našich znalostí a techniky k datu vydání.
Technické změny vyhrazeny.

Platnost od:
28.2.2019

6. SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTY

Pozn. není-li uvedeno jinak, jedná se o dokumenty a normy v platné verzi.

ČSN EN 476

Všeobecné požadavky na stavební dílce stok a kanalizačních přípojek gravitačních systémů

ČSN EN 1916

Trouby a tvarovky z prostého betonu, drátkobetonu a železobetonu

ČSN 75 6101

Stokové sítě a kanalizační přípojky

Hydraulika a hydrologie, Jan Jandora, Vlastimil Stara, Miloš Starý, ISBN: 978-80-7204-739-0

7. PŘÍLOHY

- 1) Výpočet hydraulických parametrů (Excel) – kruhový profil
- 2) Výpočet hydraulických parametrů (Excel) – žlabové (kruhové) trouby

Obrázek 2 Žlabová trouba

Obrázek 3 Šachta pro žlabové trouby